



MUNICIPIUL TURDA, JUDEȚUL CLUJ, 407405,  
Str. B. P. Hașdeu, nr. 2. Tel/fax: 0264-311826;  
e-mail: [office@muzeculturda.com](mailto:office@muzeculturda.com)

## RAPORT DE ACTIVITATE GENERAL PENTRU ANUL 2020 A MUZEULUI DE ISTORIE

De-a lungul anului 2020, în cadrul Muzeul de Istorie s-au efectuat activitățile specifice în bune condiții: primirea vizitatorilor cu accent pe maxima siguranță sanitară; pregătirea și deschiderea de expoziții temporare; împrumutul unor piese din patrimoniul Muzeului nostru pentru expoziții organizate de către alte Muzee (*umbo* de scut aparținând epocii migrațiilor către Muzeul Olteniei Craiova: expoziția *Scuturi romane în Dacia*; diferite piese pentru expoziția temporară *Limes* a Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei); derularea evenimentului Noaptea Muzeelor; efectuarea de lucrări arheologice (cercetări preventive și supravegheri, participarea la cercetările arheologice sistematice în așezarea civilă corespunzătoare castrului legiunii *V Macedonica*), cu descoperiri de un interes aparte; cercetare teoretică de specialitate cu redactare de lucrări deja publicate ori aflate sub tipar; colaborări fructuoase cu alte instituții de cultură ale municipiului (dezbateri, ateliere).

De Ziua Națională a Culturii (15 Ianuarie), s-a asigurat desigur acces gratuit pentru elevi.

Începând cu data de 6 Martie, a debutat campania de donare către Muzeu de obiecte din epoca comunistă.

Între 11 Martie-2 Iunie, Muzeul nu a mai primit vizitatori, urmând normele legale pentru combaterea pandemiei de COVID-19.

Asociația Foștilor Deținuți Politici și Victime ale Dictaturii din România a efectuat două solicitări pentru a permite arheologului Muzeului cu experiență în arheologia forensică a crimelor comunismului (muz. drd. H. Groza), de a lua parte la campaniile din acest an derulate la Periprava (în zile ale lunii August) și Târgu Ocna (în zile ale lunii Octombrie). Solicităților li s-a dat bineînțeles curs, Muzeul turdean fiind onorat că își poate aduce aportul la acțiuni atât de

necesare. Anterior, arheologul menționat luase parte în răstimpul 15 Iunie-10 Iulie la cercetările arheologice preventive la Biserica Reformată Turda Veche, derulate sub egida Institutului de Arheologie "Vasile Pârvan" din București (responsabil științific dr. Dana Marcu).

După demontarea expoziției cu caracter temporar, *Scris, citit și știință de carte în Dacia, Mari fotografi din Transilvania. Secolele XIX-XX, ediția a II-a*, o expoziție temporară efort al Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Baia Mare, a fost vernisată la noi la 25 August și a fost apreciată în spațiul nostru dedicat până la 25 Septembrie. La materialul original, Muzeul nostru a adăugat o vitrină cu material propriu, ilustrând activitatea lui Bótar Imre, fotograf local. Cu prilejul vernisajului, opul semnat de D. Bălu/D. Kinkses/I. S. Mircea/M. Mitu/D. Voina/I. Ciorba/A. P. Mihai/Ș. Toth/M. Câmpeanu, cu ultimul menționat drept coordonator, *Mari fotografi din Transilvania. Secolele XIX-XX. II*. Bibliotheca Marmatia (Baia Mare 2020), a fost pertinent prezentat de către coordonatorul său.

Găzduită în sala de expoziții temporare pentru aproape două luni, la 30 Septembrie se vernisa *20ART20*, o expoziție temporară de artă vizuală cu lucrări semnate de către 20 de artiști ai municipiului de pe Arieș, avându-l pe artistul A. Picovici drept curator.

La scurtă vreme, va fi montată o expoziție temporară cu icoane din patrimoniul instituției noastre, aparținând veacurilor XVIII-XIX.

Mai menționăm și alte activități culturale în care a fost implicată instituția noastră: în zona intrării la Muzeu, de Ziua Internațională *Fête de la Musique* (21 Iunie), Oláh Mátyás a interpretat la violoncel din Johann Sebastian Bach; de-a lungul perioadei Festivalului Internațional de Teatru Turda (26 Iunie-5 Iulie), curtea Muzeului a găzduit șase piese.

În cadrul Muzeului s-au derulat următoarele ateliere pentru copii: *Scris și citit în Dacia, Arta în preistorie, Jocuri romane, Micii arheologi, Heraldica pe înțelesul copiilor, Bijuterii de inspirație romană*.

Instituția noastră s-a îmbogățit cu un depozit de 22 piese de bronz (aparținând epocii bronzului târziu), descoperit la Livada de către doi detectoriști (preluare în colecție); de asemenea cu un număr de 13, unsprezece respectiv una piese cu caracter etnografic (donații); 20 piese aparținând epocii comuniste (donație); două piese moderne respectiv 61 de piese de uniforme de marină (donații).

Au intrat în biblioteca Muzeului un număr de 70 de volume.

A fost încheiat protocol de colaborare cu Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.

Colectivul Muzeului a efectuat o acțiune de igienizare în rezervația arheologică de pe “Cetate” (castrul legiunii *V Macedonica* și așezarea civilă adiacentă – *canabae*), precum și una la “Casa rurală” (viitoarea secție etnografică a Muzeului nostru), având concursul Companiei de Apă Arieș.

Colegul nostru H. Groza și-a lansat la Biblioteca Județeană “Lucian Blaga” Alba Iulia, volumul la care este coautor: M. R. NEAGU/H. GROZA, *George Mărie, Valer Moldovan și Augustin Rațiu. Reprezentanți ai orașului Turda la Marea Unire persecutați în perioada dictaturii comuniste* (Cluj-Napoca 2019).

Situația încasărilor Muzeului de Istorie se prezintă după cum urmează:

- taxe descărcări arheologice (supravegheri, cercetări preventive): 106826,03 lei;
- taxe bilete, foto, ateliere pedagogie muzeală, suveniruri: 23252,13 lei; din care:
  - taxă bilete: 12685 lei;
  - taxe foto, ateliere pedagogie muzeală: 1185 lei;
  - magazin de suveniruri: 9382,13 lei.

Total general: 130078,16 lei.

Au fost vândute 834 bilete la preț integral (bilete A), 641 la preț redus (bilete B) și au fost acordate 193 bilete gratuite (bilete C). Am avut 42 de vizitatori posesori ai biletului comun Salină-muzeu. Total vizitatori: 1710.

S-a efectuat în mod firesc și documentare pentru publicare de către membri ai colectivului nostru:

G. ANDREICA, Ceramica dacică din patrimoniul Muzeului de Istorie Turda. *Acta Siculica* 2020.

G. ANDREICA, Ceramica greacă de pe Insula Păcuiul lui Soare din patrimoniul Muzeului de Istorie Turda. *Pontica* LIII, 2021.

G. ANDREICA, redactare a diferite *sub uoces* pentru proiectata *Tabula Imperii Romani*.

H. GROZA, Cercetări arheologice la Biserica Reformată Turda Veche. În: *Arhitectura medievală religioasă din Transilvania VI* (Satu-Mare 2020).

- H. GROZA, Cercetările arheologice de la Biserica Reformată Turda Veche. *MCA XVI*, 2020.
- H. GROZA, Contribuții și contributori la ridicarea statuii dr. Ioan Rațiu din Turda. *Collegium mediense X*, 2020.
- H. GROZA, Intelectuali turdeni persecutați în perioada regimului comunist din România. În: *Studii și comunicări I* (Cluj-Napoca 2020).
- H. GROZA, Cercetări arheologice la Biserica Reformată Turda Veche – campania din 2018. *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 1 (23), p. 15.
- H. GROZA, Înființarea și deschiderea muzeului raional din Turda. *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 2 (24), p. 12.
- H. GROZA, 75 de ani de la instaurarea comunismului în România. Activitatea muzeului orașului Turda în timpul regimului comunist (perioada Gheorghe Gheorghiu-Dej). *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 3 (25), p. 11 sq.
- H. GROZA, 75 de ani de la instaurarea comunismului în România. Activitatea muzeului orașului Turda în timpul regimului comunist (perioada Nicolae Ceaușescu). *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 4 (26), p. 5.
- H. GROZA, Activitatea Muzeului de Istorie Turda în perioada posdecembristă (1989-2011). *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 5 (27), p. 2.
- H. GROZA, O personalitate uitată a Turzii: profesorul Ioan Țigăra (1906-1961). *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 6-7 (28-29), p. 19 sq.
- H. GROZA, Exploatarea sării la Turda. 1. Preistorie. *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 8 (30), p. 15.
- H. GROZA, Exploatarea sării la Turda din perioada romană până la începutul Evului Mediu în lumina descoperirilor arheologice. *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 9 (31), p. 11.
- H. GROZA, Casa Cămării de Sare din Dej. *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 10 (33), p. 6.
- H. GROZA, Evoluția teritorială a orașului Turda din Evul Mediu până în epoca modernă. *Ecouri* (Turda), a. III, 2020, 12 (34), p. 11.
- D. MATEI, prezentare la M. BĂRBULESCU (coordonator); M. ANDONE ROTARU/C. BĂRBULESCU/M. BĂRBULESCU/T. BĂRBULESCU/A. CĂTINAȘ/FÁBIÁN I./F.-G. FODOREAN/P. HUSZARIK/M. MUNTEANU/L. NEDELEA/I. NEMETI/S. NEMETI, *Termele din castrul legionar de la Potaissa*. (Romanian Academy, Institute of Archaeology and Art History Cluj-Napoca) Series Patrimonium Archaeologicum Transylvanicum Vol. 15 (Cluj-Napoca 2019), Editura Mega.

*Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Române*, ser. V, XXXIX, 2015-2020 (2020), p. 319-321.

T. VARGA, The religion of the Dacians in the Roman Empire. În: S. NEMETI/ D. DANA/I. NEMETI/E. BEU-DACHIN/L. NEDELEA/T. VARGA, *Dacians in the Roman Empire. Provincial construction* (Cluj-Napoca 2020).

T. VARGA/P. CHIOREAN, Ars scribendi. Writing implements found in the Roman legionary fortress from Potaissa. *StudiaUBB. Historia* 65, 2020, 2.

T. VARGA, Aegrescit medendo. Some common diseases among the inhabitants of the province of Dacia. *ActaMN* 57/I, 2020.

T. VARGA, Subcapitolul II.6. Ustensile și accesorii. În: C. BĂRBULESCU/M. BĂRBULESCU/T. BĂRBULESCU/A. CĂTINAȘ/I. FÁBIÁN/F. FODOREAN/M. MUNTEANU/L. NEDELEA/I. NEMETI/S. NEMETI/T. VARGA, *Principia din castrul legionar de la Potaissa* (Cluj-Napoca 2020).

T. VARGA, redactare a diferite *sub uoces* pentru proiectata *Tabula Imperii Romani*.

Au fost prezentate următoarele comunicări științifice de către membrii Muzeului:

P. CHIOREAN, History and Interdisciplinarity. Roman Civilian Graves discovered near the Legionary fort of the 5<sup>th</sup> Legion Macedonica. New interpretations. La: La: *Sesiunea internațională de comunicări științifice a doctoranzilor și postdoctoranzilor în istorie – Ediția XV. Istorie/a și interdisciplinaritate/a: cercetări doctorale „la granița dintre științe”/International conference of Phd students and post-doctoral researchers in history – fifteenth Edition/History and interdisciplinarity: PhD research on the frontier of disciplines*, Cluj-Napoca, 12 Noiembrie 2020 (online).

D. MATEI, Similarities of Roman *castra* from *Dacia* respectively *Germania Superior* in the time of „military anarchy”. La: Conferința Internațională on-line *Romania-Italia-Europa. Evoluții istorice-Dinamici culturale-Relații internaționale*, 17 Septembrie 2020.

D. MATEI, Despre situațiile post-abandon ale castrelor din *Dacia* și analogizările/comparațiile din *Germania Superior* și *Raetia*. La: *A XLIII-a Sesiune Internațională de Comunicări Științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”*, Vaslui, 30 Septembrie 2020.

D. MATEI, Aportul cercetărilor din spațiul Daciei la relevarea *Soldatenkaiserzeit* în privința chestiunilor militare. La: *Sesiunea internațională de comunicări științifice a doctoranzilor și*

*postdoctoranzilor în istorie – Ediția XV. Istorie/a și interdisciplinaritate/a: cercetări doctorale „la granița dintre științe”/International conference of Phd students and post-doctoral researchers in history – fifteenth Edition/History and interdisciplinarity: PhD research on the frontier of disciplines, Cluj-Napoca, 12 Noiembrie 2020 (online).*

S. COCIȘ/A. POPA/**D. MATEI**, Cercetările arheologice de la Sutoru, com. Zimbor, jud. Sălaj. La: *Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, ediția a 54-a*, online, 26 Noiembrie 2020).

S. COCIȘ/R. LUPESCU/**D. MATEI**, Cercetările arheologice preventive de la Cluj-Napoca[,] str. Regele Ferdinand. La: *Sesiunea Națională de Rapoarte Arheologice, ediția a 54-a*, 27 Noiembrie 2020).

D. MATEI, Un bilanț a „ceea ce rămâne de făcut” în cercetarea situației postromane a castrelor din Dacia. La: *Sesiunea științifică „Unitate, continuitate și independență în istoria poporului român. 102 de ani de la Marea Unire (1918-2020)” (Partea a II-a)*, 10 Decembrie 2020 [online].

Director Muzeul de Istorie,

Dr. Dan Matei.

